

**Nr 330. Motion av Maria Gardfjell (MP) om att barn i förskolan måste få vistas i en "giftfri" miljö
KSN-2012-0434**

Kommunfullmäktige

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att uppdraga till barn- och ungdomsnämnden att i samverkan med miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda hur arbetet för att minska exponering och risker med kemikalier på förskolorna i Uppsala kommun skulle kunna utvecklas, samt

att därmed besvara motionen.

Uppsala den 7 november 2012

På kommunstyrelsens vägnar

Fredrik Ahlstedt/Astrid Anker

I avgörandet deltagande: Fredrik Ahlstedt, Liv Hahne, Magnus Åkerman, Mats Gyllander, (alla M), Mohamad Hassan, Cecilia Hamenius (båda FP), Stefan Hanna (C), Ebba Busch (KD), Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Rickard Malmström (båda MP) och Ilona Sztamari Waldau (V).

Dessutom närvarande: Christopher Lagerqvist, Simone Falk (alla M), Peter Nordgren (FP), Bengt Westman, Irene Zetterberg (båda S) och Emma Wallrup (V).

Ärendet

Maria Gardfjell (MP) har i motion, väckt den 27 februari 2012, yrkat att kommunfullmäktige ger barn- och ungdomsnämnden (BUN) i uppdrag att tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden (MHN) ta fram miljökrav och en handlingsplan för hur förskolorna i Uppsala kommun snabbt ska bli mer hälsosamma att vistas i för barnen. *Ärendets bilaga 1.*

Remissbehandling

Motionen remitterats till BUN, MHN, styrelsen för Vård och bildning och fastighetsägarnämnden. Samtliga remissinstanser anser att det är angeläget att arbeta för att förskolorna ska bli mer hälsosamma att vistas i för barnen. Vare sig BUN eller MHN ser dock att det ligger i deras uppdrag att ta fram miljökrav och en handlingsplan. I BUN har *reservation* lämnats av (S), (V) och (MP).

Styrelsen för Vård och bildning beskriver att de idag arbetar för att minska exponering och risker med kemikalier på förskolan genom miljöledningsarbetet samt genom riktade informationsinsatser om exempelvis kemikalier i barns vardag och föremål i leksaker.

Fastighetsägarnämnden har i samband med remissen beslutat att uppdraga till kontoret för samhällsutveckling (KSU) i att utarbeta riktlinjer i syfte att deras (barns) hälsa inte påverkas negativt i Uppsala kommuns pedagogiska lokaler.

Föredragning

Motionen har tolkats som gällande all förskoleverksamhet i den geografiska kommunen, dvs inte endast rör den kommunalt drivna verksamheten.

Kommunstyrelsen instämmer med remissinstanserna i vikten av att förebygga och minska risken för att barn utsätts för farliga kemikalier på förskolan och konstaterar att Vård och bildning fokuserar denna fråga på ett bra sätt. Mer återstår dock att göra. Kemikalier är en del av vår vardag och förekommer i alla typer av produkter vi möter. Riskerna är många och i stora delar outredda. Barn är särskilt utsatta både genom sin storlek och genom sitt beteende.

Det ligger inte i BUN:s uppdrag att formulera miljökrav och handlingsplan. Däremot kan BUN i egenskap av uppdragsnämnd utreda hur nämndens arbete med att förebygga och minska barns exponering av kemikalier i förskolan skulle kunna utvecklas. Ett av de övergripande målen i det barn- och ungdomspolitiska programmet är att barn "lever i en god fysisk och

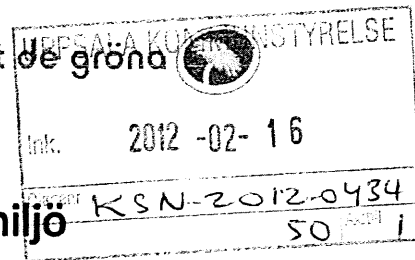
psykisk miljö". Att arbeta för att minska de kemiska riskerna i förskolan ligger väl i linje med detta mål. Därför föreslås ett uppdrag till barn- och ungdomsnämnden att i samverkan med miljö- och hälsoskyddsnämnden, inom ramen för myndighetens serviceskyldighet, utreda hur arbetet för att minska exponering och risker med kemikalier på förskolorna i Uppsala kommun skulle kunna utvecklas och att motionen därmed besvaras.

Ekonomiska konsekvenser

Utredningsuppdraget ska hanteras inom befintlig budgetram.

B14 (7)

miljöpartiet de gröna

Motion till kommunfullmäktige

Barn i förskolan måste få vistas i en "giftfri" miljö

De senaste 50 åren har världens kemikalieproduktion ökat från sju miljoner ton till över 400 miljoner ton per år. Enligt EU:s sammanställning används idag över 100 000 kemiska ämnen, varav många är skadliga. De finns i allt som omger oss, exempelvis i kläder, mat, leksaker, hygienprodukter och byggmaterial. Världsnaturfonden har låtit analysera blod från tre generationer. Resultatet visar att barnens blod innehåller högre halter av vissa kemiska ämnen jämfört med äldre generationer.

Barn är särskilt utsatta och känsliga för skadliga kemikalier. Deras biologiska utveckling, fysiska aktiviteter och beteende ger upphov till ökad exponering. Barn dricker mer vatten, äter mer mat och andas mer luft per kilogram kroppsvikt än vuxna. De biter och suger på saker, utforskar sin omvärld och vistas nära golvet där kemikalier samlas. Upprepad exponering under de första levnadsåren riskerar att skada nervsystemet, reproduktionssystemet, hormonsystemet och immunsystemet. Det är allvar. Det handlar om kommande generationers fertilitet och hälsa.

Därför krävs försiktighet, en ökad medvetenhet och ett breddat hälsotänkande, särskilt för de miljöer som barn vistas i regelbundet. Det kräver att vi politiker agerar – att vi lever upp till det förtroende som föräldrar ger oss dagligen.

Göteborgs stad och andra kommuner har gått före. De har satt upp målet att miljögifter i barnens vardag ska minska. En viktig del i detta arbete är miljödiplomerad av förskolor. Arbetet innefattar bland annat att endast miljömärkta hygienprodukter ska användas, att kemikalierna i förskolemiljön kartläggs, att de saker som medför risk fasas ut, samt en högre andel ekologiska produkter i maten och att den tillagas lokalt. Skolgårdarna ska ha mer grönt än asfalt och uppmuntra till lek utomhus. 2010 var nästan var tionde förskola i Göteborg miljödiplomerad och trenden för de kommande åren är fortsatt positiv.

För att kunna uppnå målet att vardagen för barnen ska innebära färre kemiska risker måste kommunen ha tydliga och högst ställda krav på hur förskolor, lekplatser och idrottsanläggningar byggs, renoveras och driftas. Som stor inköpare har Uppsala kommun makten att genom grön upphandling kräva att produkter ska vara fria från ämnen som inte uppfyller hårda miljö- och hälsokrav. Endast produkter som är bevisat säkra ska användas – barnperspektivet och försiktighetsprincipen måste gälla.

Samtidigt ska staden vidareutveckla informationen till föräldrar och förskolepersonal. Därmed underlättas medvetna val och minskade hälsorisker, både hemma och i förskolan.

Med hänvisning till ovanstående föreslår jag att kommunfullmäktige beslutar följande:

Kommunfullmäktige ger Barn och ungdomsnämnden i uppgift att tillsammans med Miljö- och hälsoskyddsnämnden ta fram miljökrav och en handlingsplan för hur förskolorna i Uppsala kommun snabbt ska bli mer hälsosamma att vistas i för barnen.

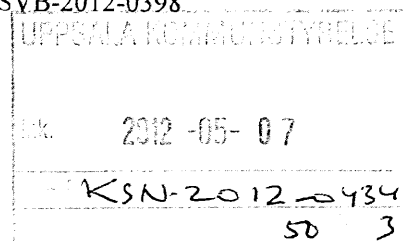
Uppsala 24 januari 2012

Maria Gardfjell (MP)

Handläggare
Annalena Ståhl

Datum
2012-04-12

Diarienummer
SVB-2012-0398

Kommunstyrelsen

Yttrande över motion av Maria Gardfjell (MP) om att barn i förskolan måste få vistas i en giftfri miljö, KSN-2012-0434

Bakgrund

De senaste 50 åren har världens kemikalieproduktion ökat från sju miljoner ton till över 400 miljoner ton per år. Enligt EU:s sammanställning används idag över 100 000 kemiska ämnen varav många är skadliga. De finns i allt som omger oss, exempelvis i luft, vatten, mat, kläder, leksaker, städ- och hushållskemikalier, hygienprodukter och byggmaterial.

Barn är särskilt utsatta och känsliga för skadliga kemikalier och bör därför ägnas extra uppmärksamhet i arbetet för en giftfri miljö. Minskad förekomst av miljögifter i barns vardag innebär att barns miljö ska vara så giftfri att deras hälsa inte påverkas negativt. Något som uppmärksammas mer och mer är kombinationseffekter vid exponering för flera kemikalier. Samtida exponering för flera reproduktionsstörande och hormonstörande ämnen i vardagen kan få allvarliga konsekvenser för barns hälsa. En del av detta utsätts barnet för först i moderlivet och sedan i hemmiljön.

I motionen föreslås att kommunfullmäktige ger Barn och ungdomsnämnden i uppgift att tillsammans med Miljö- och hälsoskydds-nämnden ta fram miljökrav och en handlingsplan för hur förskolorna i Uppsala kommun snabbt ska bli mer hälsosamma att vistas i för barnen.

Yttrande

Styrelsen för vård och bildning instämmer i att det är angeläget att förskolan erbjuder en så giftfri och hälsosam miljö som möjligt och man arbetar därför redan aktivt med frågan.

I Vård & bildnings miljöledningssystem är en grund för det konkreta miljöarbetet att varje enhet/arbetsplats ska ha en minimerad och säker kemikaliehantering. Kemikalieförteckning och nödvändiga säkerhetsdatablad ska finnas.

I motionen hänvisas till att Göteborgs kommun gått före i det förebyggande arbetet. Kraven för att få miljödiplomering i Göteborgs förskolor liknar de som ställs i Vård & bildnings

miljöledningssystem när det gäller hantering av kemiska produkter.

I Vård & bildnings miljöpärm ingår som informationsmaterial för förskolor Kemikalieinspektionens faktablad, bland annat "Ftalater i leksaker" (nov 2011) och broschyren "Kemikalier i barns vardag" (2011).

Inom Vård & bildning svarar 50 % av alla förskolor i Miljöredovisning för 2011 att de är klara; det vill säga att de har kemikalieförteckning och nödvändiga säkerhetsdatablad och har gjort en årlig revidering av förteckningen. De är därmed godkända att få Vård & bildnings miljödiplom. I Göteborg var andelen miljödiplomerade förskolor 9,5 % år 2010.

För de förskolor som inte lämnat redovisning för 2011, kommer riktad uppföljning att göras.

Utbildning om kemiska hälsorisker i förskolan ska genomföras under 2012 för förskolans chefer och miljöombud. På Vård & bildnings öppna förskolor får besökande föräldrar ta del av bland annat Kemikalieinspektionens information. Förskolorna kan alltid vända sig till Miljökontoret för information.

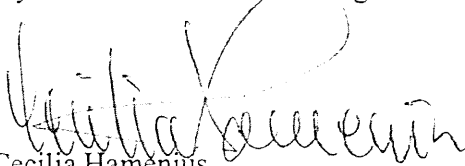
I Checklista för årlig Barnsäkerhetsrund för Vård & bildnings förskoleverksamhet finns kontrollfrågor om leksakers beskaffenhet och om att färger, klister etc. är giftfria. Checklistan ska kompletteras med frågor om kemiska hälsorisker samt om översyn av plastleksaker och barnavårdsartiklar.

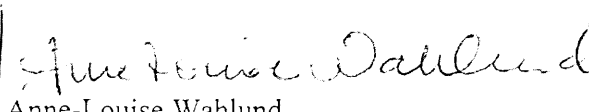
Affärsområdet Kost & restaurang (K&R) förser Vård & bildnings förskolor med produktionsunderlag till förskolematen. Där finns ekologiska alternativ med. För 2012 har K&R som mål att den ekologiska andelen av maten ska vara 25%.

Fastighetsägarnämnden har att tillse att hänsyn till kemiska hälsorisker tas när nya skolor, lekplatser och idrottsanläggningar för barn planeras och att byggmaterial, utrustning och varor som inte medför dessa risker alltid väljs i första hand.

Utifrån kommunens Hållbarhetspolicy, inriktningsmålet "Uppsalaborna har ett hälsosamt liv". kommer Styrelsen för vård och bildning att formulera effektmål för sin egen verksamhet kopplad till styrelsens affärsstrategiska plan.

Styrelsen för vård och bildning

Cecilia Hamenius
Ordförande

Anne-Louise Wahlund
Sekreterare

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2012-04-26

§ 60
Organisationsutveckling, SVB-2012-0520
Beslut

att anta organisering av den förvaltningsgemensamma stödprocessen för kommunikation och marknadsföring i enlighet med förvaltningens förslag.

Ärendet

Förvaltningen informerar om arbetet med organisationsutveckling och redogör för organiseringen för den gemensamma stödprocessen för kommunikation och marknadsföring.

Beslutsunderlag

I ärendet föreligger förvaltningens förslag till beslut 2012-04-18.

...

§ 61
Yttrande över motion av Maria Gardfjell (MP) om att barn i förskolan måste få vistas i en giftfri miljö, KSN-2012-0434, SVB-2012-0398
Beslut

att godkänna yttrande över motion av Maria Gardfjell (MP) om att barn i förskolan måste få vistas i en giftfri miljö i enlighet med förvaltningens förslag

Ärendet

Styrelsen för vård och bildning instämmer i att det är angeläget att förskolan erbjuder en så giftfri och hälsosam miljö som möjligt och man arbetar därför redan aktivt med frågan.

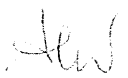
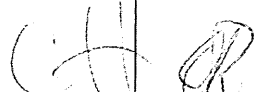
Vård & bildnings miljöledningssystem är en grund för det konkreta miljöarbetet med bland annat krav på att varje enhet/arbetsplats ska ha en minimerad och säker kemikaliehantering.

Utbildning och information om kemiska hälsorisker i förskolan ges till förskolans chefer och miljöombud.

I Checklista för årlig Barnsäkerhetsrond för Vård & bildnings förskoleverksamhet finns också kontrollfrågor om kemiska hälsorisker.

Beslutsunderlag

I ärendet föreligger förvaltningens förslag till beslut 2012-04-12.

		Utdragsbestyrkande
---	---	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2012-04-26

Plats och tid: Vård & bildning, Fyrisborgsgatan 1, kl. 14.15 – 16.15

Beslutande:

Cecilia Hamenius (FP) Ordförande
Christopher Lagerqvist (M) 1:e vice ordförande
Agneta Boström (S) 2:e vice ordförande
Simone Falk (M) ledamot
Berthold Lindersten (FP) ledamot
Maria Patel (S) ledamot
Owe Rubenman (S) ledamot
Terence Hongslo (MP) ledamot
Marcus Persson (C) ledamot

Övriga deltagare:

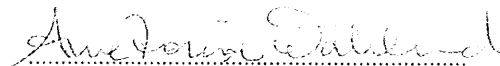
Ulla Holmgren, produktionsdirektör
Johan Färnstrand, vice produktionsdirektör
Laila Olsson, chefsekonom
Karin Källman Svärd, HR-chef
Annalena Ståhl, miljösamordnare
Maria Mattsson, kvalitetscontroller
Kajsa Wejryd, affärsområdeschef
Barbro Rinander, biträdande ekonomichef
Carina Eriksson, affärsområdeschef
Gunilla Sjöblom affärsområdeschef
Ulf Gustin, affärsområdeschef
Per-Olof Forsblom, kvalitets- och utvecklingschef
Elin Lindberg, enhetschef
Dag Eriksson, enhetschef
Anne-Louise Wahlund, sekreterare

Ersättare:

Anders Liljegren (M)
Karin Juhlin (M)
Trine Wirén (KD)
Marcus Norlin (MP)
Huseyin Alpergin (V)

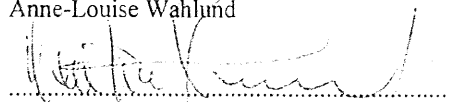
Utser att justera: Owe Rubenman (S)

Justeringens plats och tid: Vård & bildning torsdagen den 3 maj 2012 klockan 16.30

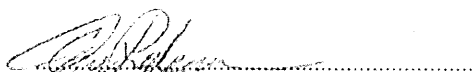
Sekreterare:

Paragrafer 57-71

Anne-Louise Wahlund

Ordförande:

Cecilia Hamenius (FP)

Justerande:

Owe Rubenman (S)

ANSLAG/BEVIS

Organ: Justeringen har tillkännagivits genom anslag
Styrelsen för vård och bildning

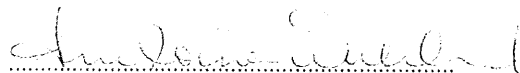
Sammanträdesdatum: 2012-04-26

Datum för anslags uppsättande: 2012-05-04

Datum för anslags nedtagande: 2012-05-28

Sista dag för överklagande: 2012-05-25

Förvaringsplats för protokollet: Vård & bildning, Fyrisborgsgatan 1

Underskrift:

Anne-Louise Wahlund

Utdragsbestyrkande

Handläggare
Per-Arne Westin

Datum
2012-05-10

Diarienummer
FHN-2012-0280

Ink. 2012-05-18

KS-2012-0434

Kommunstyrelsen

50 4

Yttrande över motion av Maria Gardfjell (MP) om att barn i förskolan måste få vistas i en "giftfri" miljö, KSN-2012-0434

Beslut

Fastighetsägarnämnden beslutar efter revidering av att:sats

att ge kontoret för samhällsutveckling (KSU) i uppdrag att utarbeta riktlinjer i syfte att deras hälsa inte påverkas negativt i Uppsala kommuns pedagogiska lokaler och att därmed anse motionen besvarad.

Yrkande

Lars-Gunnar Karlsson (M): Yrkar bifall till förvaltningens förslag med revidering av att:sats. Stavros Giangozoglou m fl.(alla S), Margareta Inninger (V) och Trond Svendsen (MP): Yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordförande ställer under proposition förvaltningens förslag med revidering av att:sats mot S-V-MP:s förslag att bifalla motionen.

Votering

Trond Svendsen (MP) begär votering

1. Reviderad att:sats i förvaltningens förslag = JA
2. Bifall till motionen = NEJ

Sammanställning av antal röster, 6 st JA och 5 st NEJ.

Nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens reviderade att:sats..

Sammanfattning

Fastighetsägarnämnden instämmer i vikten av att våra barn ska få vistas i en så giftfri miljö som det är möjligt.

Fastighetsägarnämnden har att tillse att hänsyn till kemiska hälsorisker tas när nya skolor, lekplatser och idrottsplatser för barn planeras och att byggmaterial, utrustning och varor som inte medför dessa risker alltid väljs i första hand.

Uppsala kommuns policy för hållbar utveckling har ett inriktningsmål ”Uppsalaborna har ett hälsosamt liv”, detta övergripande inriktningsmål kommer forma fastighetsägarnämndens kommande effektmål för sitt miljöarbete.

Ärendet

De senaste 50 åren har världens kemikalieproduktion ökat från sju miljoner ton till över 400 miljoner ton per år. Enligt EU:s sammanställning används idag över 100 000 kemiska ämnen varav många är skadliga. De finns i allt som omger oss, exempelvis i luft, vatten, mat, kläder, leksaker, städ- och hushållskemikalier, hygienprodukter och byggmaterial.

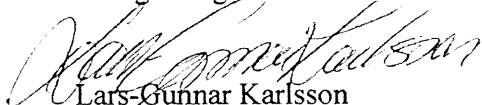
Barn är särskilt utsatta och känsliga för skadliga kemikalier och bör därför ägnas extra uppmärksamhet i arbetet för en giftfri miljö. Minskad förekomst av miljögifter i barns vardag innebär att barns miljö ska vara så giftfri att deras hälsa inte påverkas negativt.

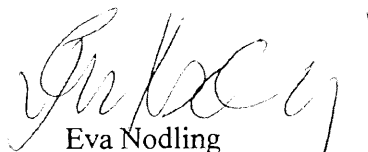
Lagar och förordningar med tillhörande föreskrifter som berör bygg och fastighetssektorn är bland annat Miljöbalken, Plan- och Bygglagen (PBL), Lagen om Tekniska Krav på Byggnadsverk (BVL) samt Socialstyrelsens anvisningar. I dessa sammanhang bör även Boverkets byggnadsregler (BBR) nämnas, de utgör minimikrav.

Även Kemikalieinspektionens rapporter och dokument bör vara vägledande för verksamheten fastighetsägarnämnden ansvarar för.

För att arbeta framåt mot en giftfri miljö för barnen kan man vid upphandling av entreprenader ställa krav på att de material som ingår i entreprenaden ska vara märkta som godkända eller rekommenderade enligt Byggvarubedömningen, Sunda hus eller Basta.

Fastighetsägarnämnden

Lars-Gunnar Karlsson
Ordförande

Eva Nodling
Nämndsekreterare

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum: 2012-05-10

Plats och tid: Kungssalen, Kungsporten, 15:00 – 19:00

Ledamöter: Lars-Gunnar Karlsson (M), Ordförande
Stavros Giangozoglou (S), Vice ordförande
Lars-Olof Mattsson (M)
Tor Bergman (M)
Leif Hällström (FP)
Bo Öhlmér (C)
Simon Westberg (KD)
Andreas Larsson (S)
Helena Ersson (S)
Trond Svendsen (MP)
Margareta Inninger (V)

Ersättare: Jakob Envall (M)
Maria Bylund (C)
Ove Johansson (S)
Eduardo Bächelet (S)
Jonas Andersson (MP)

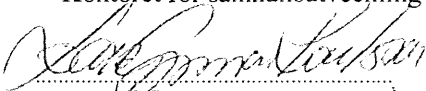
Tjänstemän: Bengt Andréén, chef för kontoret
Åsa Nilsson Bjervner
Lena Lundqvist
Helena Lindblad
Per-Arne Westin
Karin Gustafsson
Rolf Sahlqvist

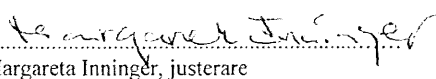
Tjänstemännen deltar som föredragande vid respektive ärende.
Jens Skoglund
Catharina Danckwardt-Lillieström
Alf Hemlin

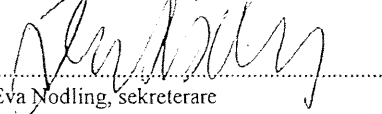
Utses att justera: Margareta Inninger (V) Paragrafer: 60 - 75

Justeringens plats och tid: Kontoret för samhällsutveckling den 15 maj 2012

Underskrifter:

Lars-Gunnar Karlsson, ordförande

Margareta Inninger, justerare

Eva Nodling, sekreterare

ANSLAG/BEVIS Protokoll är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ: Fastighetsägarnämnden

Datum: 2012-05-10

Datum för anslags uppsättande: 2012-05-16

Sista dag för överklagande: 2012-06-07

Datum för anslags nedtagande: 2012-06-08

Förvaringsplats för protokollet: Kontoret för samhällsutveckling, Kungsängsvägen 27, Kungsporten

Underskrift:

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum: 2012-05-10

§ 68

Remiss: Motion av Maria Gardfjell (MP) om att barn i förskolan måste få vistas i en "giftfri" miljö
FHN-2012-0280
Beslut

Fastighetsägarnämnden beslutar efter revidering av att:sats

att ge kontoret för samhällsutveckling (KSU) i uppdrag att utarbeta riktlinjer i syfte att deras hälsa inte påverkas negativt i Uppsala kommuns pedagogiska lokaler och att därmed anse motionen besvarad.

Yrkande

Lars-Gunnar Karlsson (M): Yrkar bifall till förvaltningens förslag med revidering av att:sats.
 Stavros Giangozoglou m fl.(alla S), Margareta Inninger (V) och Trond Svendsen (MP): Yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordförande ställer under proposition förvaltningens förslag med revidering av att:sats mot S-V-MP:s förslag att bifalla motionen.

Votering

Trond Svendsen (MP) begär votering

1. Reviderad att:sats i förvaltningens förslag = JA
2. Bifall till motionen = NEJ

Sammanställning av antal röster, 6 st JA och 5 st NEJ.

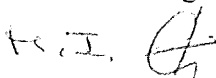
Nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens reviderade att:sats.

Sammanfattning

Fastighetsägarnämnden instämmer i vikten av att våra barn ska få vistas i en så giftfri miljö som det är möjligt.

Fastighetsägarnämnden har att tillse att hänsyn till kemiska hälsorisker tas när nya skolor, lekplatser och idrottsplatser för barn planeras och att byggmaterial, utrustning och varor som inte medför dessa risker alltid väljs i första hand.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum: 2012-05-10

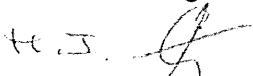
Uppsala kommuns policy för hållbar utveckling har ett inriktningsmål "Uppsalaborna har ett hälsosamt liv", detta övergripande inriktningsmål kommer forma fastighetsägarnämndens kommande effektmål för sitt miljöarbete.

Beslutsunderlag

Kontorets skrivelse av den 30 april 2012.

Arbetsutskottet har utan eget yttrande överlämnat ärendet till nämnden.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Handläggare
Vidmark Hannes
018- 727 43 52

Datum
2012-06-05

Diarienummer
2012-001921- HS

Till miljö- och hälsoskyddsnämndens
sammanträde den 14 juni 2012

Adressat:
Registrator
Kommunledningskontoret
Vaksalagatan 15

Yttrande över remiss ang. motion av Maria Gardfjell (MP) om att barn i förskolan måste få vistas i en giftfri miljö

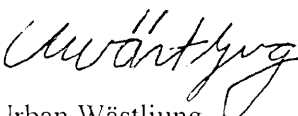
Remiss från kommunstyrelsen, dnr. KSN-2012-0434. Remisstid: 2012-06-21 (förlängd)

Förslag till beslut:

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att tillstyrka motionen i den del som avser att ta fram en handlingsplan för att uppnå en förskola fri från skadliga kemikalier i varor och produkter.

Nämnden avstyrker förslaget att miljö- och hälsoskyddsnämnden ska ges uppgiften att delta i arbetet med att ta fram handlingsplanen eftersom uppgiften strider mot nämndens uppdrag som opartisk myndighet.

För miljö- och hälsoskyddsnämnden

Urban Wästljung
ordförande

Anna Axelsson
tf chef för miljökontoret

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt nämndens yttrande över en motion om giftfri miljö i förskolan från Maria Gardfjell (MP). I motionen redogörs för hur användningen av kemikalier i samhället har utvecklats och att barn är extra utsatta för exponeringen jämfört med vuxna. Motionären föreslår fullmäktige att besluta att kommunfullmäktige ger barn och ungdomsnämnden i uppgift att tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden ta fram miljökrav och en handlingsplan för hur förskolorna i Uppsala kommun snabbt ska bli mer hälsosamma att vistas i för barnen.

Yttrande

Den redogörelse som görs i motionen över utvecklingen och att barn som exponeras för skadliga kemikalier är särskilt utsatta, stämmer med den bild nämnden har och stöds också av Kemikalieinspektionen. Nämnden har sedan några år tillbaka hälsoskyddet i kommunens förskolor som en prioriterad fråga i tillsynen, i den tillsynen ingår att kontrollera kemikalier i varor och produkter.

Nämnden anser också att det av effektivitetsskäl för en så stor organisation som Uppsala kommun är viktigt och nödvändigt att ta fram gemensamma kriterier för att kunna hantera frågan.

Nämnden ser därför mycket positivt på förslaget att kommunen ska ta fram en handlingsplan för att uppnå en förskola fri från skadliga kemikalier. Goda exempel på sådana arbeten finns både i och utanför Uppsala kommun. Kemikalieinspektionen har nyligen tagit fram underlag som också kan ligga till grund för arbetet, till exempel Kemikalier i varor, Strategier och styrmedel för att minska riskerna med farliga ämnen i vardagen KEMI rapport 3/11 (se mer <http://www.kemi.se/Start/Handlingsplan-for-en-giftfri-vardag/>)

I förslaget föreslås att miljö- och hälsoskyddsnämnden ska delta i arbetet med att ta fram miljökrav och en handlingsplan. Nämnden har till uppgift att sköta den offentliga tillsynen av just den här typen av riskförebyggande arbete på bland annat förskolor. Uppgiften att arbeta fram en plan måste därför läggas på de delar av kommunen som har ett verksamhetsansvar som är skilt från myndighetsutövningen. Nämnden kommer inom ramen för myndigheters serviceskyldighet att bidra till arbetet.

Bilagor

Remiss: Motion av Maria Gardfjell (MP) om att barn i förskolan måste få vistas i en giftfri miljö

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Datum: 2012-06-21 Sida: 10

Kommunstyrelse	
DK	2012-06-21
DEPT	KSN-2012-0434
	50 6

§ 72

Ärende nr 2012-1921.

Yttrande över remiss ang. motion av Maria Gardfjell (MP) om att barn i förskolan måste få vistas i en giftfri miljö

Remiss från kommunstyrelsen, dnr. KSN-2012-0434. Remisstid: 2012-06-21 (förlängd)

I ärendet ligger förslag till beslut daterat 2012-05-28 och reviderat förslag 2012-06-05. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt det reviderade förslaget.

BESLUT:

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att tillstyrka motionen i den del som avser att ta fram en handlingsplan för att uppnå en förskola fri från skadliga kemikalier i varor och produkter.

Nämnden avstyrker förslaget att miljö- och hälsoskyddsnämnden ska ges uppgiften att delta i arbetet med att ta fram handlingsplanen eftersom uppgiften strider mot nämndens uppdrag som opartisk myndighet.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt nämndens yttrande över en motion om giftfri miljö i förskolan från Maria Gardfjell (MP). I motionen redogörs för hur användningen av kemikalier i samhället har utvecklats och att barn är extra utsatta för exponeringen jämfört med vuxna. Motionären föreslår fullmäktige att besluta att kommunfullmäktige ger barn och ungdomsnämnden i uppgift att tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden ta fram miljökrav och en handlingsplan för hur förskolorna i Uppsala kommun snabbt ska bli mer hälsosamma att vistas i för barnen.

Bilaga: Miljökontorets utlåtande

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Handläggare
Astrid Nyström

Datum
2012-04-26

Diarienummer
BUN-2012-0131.50

Kommunstyrelsen

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink.	2012-08-08
Ärendenummer	KSN-2012-0434
SO	8

Yttrande över motion, väckt av Maria Gardfjell (MP), angående att barn i förskolan måste få vistas i en "giftfri" miljö, KSN-2012-0434

Kommunstyrelsen har hemställt om Barn- och ungdomsnämndens yttrande över rubricerad motion. Med anledning härav vill nämnden framföra följande:

Nämnden instämmer i motionens innebörd, det vill säga att gifter i barns miljö ska vara så liten som möjligt. Nämnden anser att det är viktigt att tillse att så blir fallet och utgår ifrån att gällande lagar, regler och möjligheter till val av giftfria produkter följs vid kommunal upphandling och inköp av såväl byggmaterial som inredning och utrustning till förskolor.

Nämnden anser inte, som motionären föreslår, att det är nämnden som är den som ska vara ansvarig för att ta fram eventuella miljökrav samt en handlingsplan. Om några riktlinjer eller dokument behövs, utöver de som redan finns, föreslås att ansvaret ges till miljö- och hälso- skyddsnämnden att i samarbete med kommunens inköpsavdelning arbeta fram dokument som kan användas av byggherrar och andra som förverkligar lokaler och utemiljöer för förskolor, av förskolor såväl i egen regi som i fristående förskolor samt av föräldrar.

Barn- och ungdomsnämnden

Cecilia Forss
Ordförande

Kerstin Sundqvist
Sekreterare

§ 107

Motion, väckt av Maria Gardfjell (MP), angående att barn i förskolan måste få vistas i en "giftfri" miljö. Dnr BUN-2012-0131

Beslut

att som svar på motion angående att barn i förskolan måste få vistas i en "giftfri" miljö till kommunstyrelsen avge upprättat förslag till yttrande.

Reservationer

Miriam Hollmer (MP), Bengt Sandblad (S), Tomas Lindh (S), Ylva Stadell (S) och Lisa Skiöld (V) reserverar sig enligt bilaga 1.

Ärendet

I ärendet föreligger kontorets förslag 2012-03-19 till beslut.

I motion väckt av Maria Gardfjell (MP) föreslås att kommunfullmäktige beslutar att ge barn- och ungdomsnämnden i uppgift att tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden ta fram miljökrav och en handlingsplan för hur förskolorna i Uppsala kommun snabbt ska bli mer hälsosamma att vistas i för barnen. Nämnden instämmer i att barns miljö ska vara så giftfri som möjligt och utgår ifrån att gällande lagar et cetera följs vid kommunal upphandling och inköp. Nämnden anser inte att det är nämnden som är den som ska vara ansvarig för att ta fram eventuella miljökrav samt en handlingsplan. Om några riktlinjer eller dokument behövs föreslås att ansvaret ges till miljö- och hälsoskyddsnämnden i samarbete med kommunens inköpsavdelning.

Yrkanden

Miriam Hollmer (MP) yrkar med instämmande av Bengt Sandblad (S) och Lisa Skiöld (V) att motionen ska bifallas.

Cecilia Forss (M) yrkar i enlighet med kontorets förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på Miriam Hollmers (MP), Bengt Sandblads (S) och Lisa Skiölds (V) yrkande mot eget och finner bifall till eget yrkande.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

BUN 2012-04-26

§ 107, Bilaga 1

Yttrande vid avslag på bifallsyrkande på Motion väckt av Maria Gardfjell angående att barn i förskolan måste få vistas i en "giftfri" miljö:

Genom att behandla ärendet som en renodlad inköpsfråga missar nämndens svar delvis motionens intentioner. I svaret konstateras att man utgår från att gällande lagar och regler följs vid upphandling etc, och att eventuella riktlinjer inte är BUN:s ansvarsområde utan bör ligga på Miljö- och hälsoskyddsnämnden samt kommunens inköpsavdelning. Detta är att tolka motionen för snävt. Miljöpartiet vill betona att en lägre utsatthet för kemiska risker för barn även handlar om att redan nu genomföra de åtgärder som finns inom räckhåll för att minska andelen gifter. Det kan t ex handla om att informera förskolor och föräldrar om hur man kan göra för att undvika gifter. Med andra ord är det inte enbart en fråga om riktlinjer vid inköp i framtiden, utan motionens intention är även att ge i uppdrag att se över situationen som den ser ut i förskolorna idag för att genomföra förändringar redan nu. En handlingsplan kan där ses som en hjälp för de förskolor och föräldrar som gärna ser att andelen gifter i barnens vardag minimeras.

Vill man dessutom tillägga att resultatet av de åtgärder som vidtas i enlighet med motionens intention bör följas upp.

För Miljöpartiet i Barn- och ungdomsnämnden

Miriam Hollmer (ledamot)

Clara Andersson

För Socialdemokraterna i BUN

Anders

För Vänsterpartiet i BUN

Lina Svärd

AS

Handläggare
Astrid NyströmDatum
2012-04-26Diarienummer
BUN-2012-0131.50

Kommunstyrelsen

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink.	2012 -08- 08
Parent	KSN-2012-0434
	SD 8

Yttrande över motion, väckt av Maria Gardfjell (MP), angående att barn i förskolan måste få vistas i en "giftfri" miljö, KSN-2012-0434

Kommunstyrelsen har hemställt om Barn- och ungdomsnämndens yttrande över rubricerad motion. Med anledning härav vill nämnden framföra följande:

Nämnden instämmer i motionens innebörd, det vill säga att gifter i barns miljö ska vara så liten som möjligt. Nämnden anser att det är viktigt att tillse att så blir fallet och utgår ifrån att gällande lagar, regler och möjligheter till val av giftfria produkter följs vid kommunal upphandling och inköp av såväl byggmaterial som inredning och utrustning till förskolor.

Nämnden anser inte, som motionären föreslår, att det är nämnden som är den som ska vara ansvarig för att ta fram eventuella miljökrav samt en handlingsplan. Om några riktlinjer eller dokument behövs, utöver de som redan finns, föreslås att ansvaret ges till miljö- och hälsoskyddsnämnden att i samarbete med kommunens inköpsavdelning arbeta fram dokument som kan användas av byggherrar och andra som förverkligar lokaler och utemiljöer för förskolor, av förskolor såväl i egen regi som i fristående förskolor samt av föräldrar.

Barn- och ungdomsnämnden

Cecilia Forss
OrdförandeKerstin Sundqvist
Sekreterare

§ 107

Motion, väckt av Maria Gardfjell (MP), angående att barn i förskolan måste få vistas i en "giftfri" miljö. Dnr BUN-2012-0131

Beslut

att som svar på motion angående att barn i förskolan måste få vistas i en "giftfri" miljö till kommunstyrelsen avge upprättat förslag till yttrande.

Reservationer

Miriam Hollmer (MP), Bengt Sandblad (S), Tomas Lindh (S), Ylva Stadell (S) och Lisa Skiöld (V) reserverar sig enligt bilaga 1.

Ärendet

I ärendet föreligger kontorets förslag 2012-03-19 till beslut.

I motion väckt av Maria Gardfjell (MP) föreslås att kommunfullmäktige beslutar att ge barn- och ungdomsnämnden i uppgift att tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden ta fram miljökrav och en handlingsplan för hur förskolorna i Uppsala kommun snabbt ska bli mer hälsosamma att vistas i för barnen. Nämnden instämmer i att barns miljö ska vara så giftfri som möjligt och utgår ifrån att gällande lagar et cetera följs vid kommunal upphandling och inköp. Nämnden anser inte att det är nämnden som är den som ska vara ansvarig för att ta fram eventuella miljökrav samt en handlingsplan. Om några riktlinjer eller dokument behövs föreslås att ansvaret ges till miljö- och hälsoskyddsnämnden i samarbete med kommunens inköpsavdelning.

Yrkanden

Miriam Hollmer (MP) yrkar med instämmande av Bengt Sandblad (S) och Lisa Skiöld (V) att motionen ska bifallas.

Cecilia Forss (M) yrkar i enlighet med kontorets förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på Miriam Hollmers (MP), Bengt Sandblads (S) och Lisa Skiölds (V) yrkande mot eget och finner bifall till eget yrkande.

...

